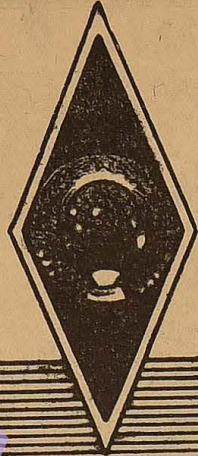

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКОРГАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА
ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р.

№ 14 (1667)

17 КВІТНЯ 1987 РОКУ.

Ціна 2 коп.

Рішення XXVII з'їзду КПРС-в життя!

До 117-річчя з дня народження В. І. Леніна

З Леніним творимо майбутнє

«Коли комуніст здумав би хвастатись комунізмом на підставі набутих ним готових висновків, не роблячи найсерйознішої, найважчої, великої роботи, не розібравшись у фактах, до яких він повинен критично поставитись, такий комуніст був би вельми прикрий. І таке верхоглядство було б рідше згубним».

Ленінські слова закликають думати. Так давайте ж вдумаємось у них. Комсомольська робота — творча робота. Ця думка пронизує весь виступ вождя. Володимир Ілліч передбачливо застерігає від захоплення одними лише комуністичними лозунгами. Тому що рядовий комсомолец, комсомольський активіст, яких постійно напихають готовими директивами, втрачають здатність творчо мислити, знаходити оригінальні рішення у своїй щоденній практичній діяльності. І, що найголовніше, любителі лозунгів, любителі «з кров'ю» вивирати цитати з контекстів політичної книги не можуть мати твердої ідейної позиції. Тому що такими насмиканими цитатами легко жонглювати, підганяти під будь-які факти, загнати у прокрустове ложе шаблону.

Сьогодні ми змушені гостро говорити про стереотипи в комсомольській роботі, заформалізованість всього комсомольського життя, відсутність творчих основ в заходах, що проводяться. Попереджаючи про небезпеку появи «комуністичних начотників або хвастунів», Володимир Ілліч закликав домагатися персональної відповідальності кожного, кому доручена та чи інша справа. Так, в

лісті до М. О. Семашка від 24.10.21 року з приводу виконання рішення Малого Раднаркому про ремонт житлофонду в Москві, Ленін пише:

«Що робиться [і що зроблено!] в Москві! Хто відповідає за роботу? Чи тільки «чиновники» з пишним радянським титулом, які ні чорта не розуміють, не знають справи, лише підписують папірці! Чи є ДІЛОВІ керівники! Хто саме!

Добитися персональної відповідальності — найголовніше. Що зроблено, щоб добитися персональної відповідальності!

Перевірка через кого!
Через інспекторів! Скільки їх! хто вони!
Через загоны молоді (КСМ)! Чи є такі! Скільки! Де і як себе показали!».

Творча ініціатива, що втілюється у конкретні справи — ось ленінське розуміння комсомольського стилю роботи. Ініціатива — значить самостійність, готовність покласти на себе весь тягар відповідальності за рішення, що приймаються. Пошуку нового без помилок не буває, доводиться експериментувати, а це завжди пов'язано з ризиком. І радує той факт, що в студентському середовищі уже тепер намагаються, скажімо, знайти нові форми навчально-методичної і комсомольської роботи. Далеко не всі вони виявляються прийнятними, — не біда, головне, що почався творчий пошук, пробивається через терни формалізму і шаблону жива думка. Народжуються цікаві

справи, не ті, що нав'язуються зверху, а власні. Молоді люди починають усвідомлювати, що їх більше ніхто не зможе залучити до дитячих ігор, що для них відкривається радість вільної творчості. І немає готових рецептів, і не передбачені ті прийоми, методи, якими належить скористатися, щоб перебудувати наш дім, зробити його ще радіснішим, ще світлішим.

У дні роботи в Москві XX з'їзду комсомолу особливо рельєфно проступає в нашій свідомості необхідність мислити, творити, жити по-новому. А це значить не тільки знати, але й діалектично, стосовно до революційних умов сьогодення не-

риватись в своїх діях вічно живою, напруженою пульсуючою ленінською думкою: вона завжди кличе до творчості, до нещадної боротьби із заклятістю, рутинною, невірою в сили народу.

Сьогодні, відзначаючи 117-у річницю з дня народження Ілліча, сильніше, ніж будь-коли, відчуваєш правоту його слів, звернених до молоді: вчитися комунізму! В цьому й полягає суть перебудови, немислимої без діяльності, творчої участі нашої молоді.

Вчитися комунізму — значить самому творити своє майбутнє.

15 квітня
у Москві
відкрився
XX з'їзд
ВЛКСМ

«ТІЛЬКИ ПЕРЕТВОРЮЮЧИ ДОКОРИННО СПРАВУ НАВЧАННЯ, ОРГАНІЗАЦІЮ І ВИХОВАННЯ МОЛОДІ, МИ ЗМОЖЕМО ДОСЯГТИ ТОГО, ЩОБ РЕЗУЛЬТАТОМ ЗУСИЛЬ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ БУЛО СТВОРЕННЯ СУСПІЛЬСТВА, НЕ СХОЖОГО НА СТАРЕ, ТОБТО КОМУНІСТИЧНОГО СУСПІЛЬСТВА».

В. І. ЛЕНІН.

ЖЕЛАЕМ УСПЕХА!

Для нас, як і для советських комсомольцев, всех юношей и девушек Страны Советов XX съезд ВЛКСМ — очень важное событие. Съезд проводится в период, когда в жизни советского общества происходят серьезные изменения. Комсомол со дня своего рождения был верным помощником партии. Вот и сегодня советская молодежь активно включилась в решение задач перестройки и углубления демократии. Мы вместе с советскими студентами в одних аудиториях получаем знания, которые призваны помочь нам в решении общей задачи — осуществлении ленинской идеи о свободном, живом творчестве народных масс.

Условия работы наших молодежных общественных организаций разные, но главная цель у нас одна — это развитие у каждого молодого человека творческой инициативы, воспитание активной жизненной позиции.

Школа перестройки, которую проходит сегодня Ленинский комсомол — это хороший урок для прогрессивной молодежи всего мира. Мы с большим вниманием будем следить за работой XX съезда ВЛКСМ и желаем советским юношам и девушкам больших успехов.

Набиль Михсен (Ирак),
Аманулла Расех (ДРА),
Абдулла Мохамед Саид (Ливия).

назустріч виборам

Довір'я

В актовому залі університету відбулись збори з нагоди висунення Героя Радянського Союзу завідувачого кафедрою історії КПРС професора Н. М. Якупова кандидатом у депутати обласної Ради по 105-у виборчому округу.

Назим Мухаметзянович є депутатом обласної Ради нинішнього скликання. І ось нове довір'я товаришів по роботі, колективу університету.

Кандидатуру Н. М. Якупова підтримали у своїх виступах доценти А. І. Сушко, П. Ю. Єфімов, старші викладачі М. П. Краснянський і Ф. В. Нех.

Говорячи про кандидата у депутати, промовці, зокрема, відзначали, що він активно працює у галузі науки. У нього 100 друкованих робіт, 30 монографій, 6 підготовлених аспірантів.

Кандидат у депутати — принципова, тверда в своїх поглядах людина і зможе рідше обстоювати лінію партії на утвердження нових принципів в суспільному житті, на подальший розвиток соціалістичної демократії і перебудови в цілому в інтересах радянського народу.

Кандидатура Н. М. Якупова вноситься на голосування. Абсолютною більшістю голосів при одному, що утримався, приймається рішення про висунення кандидата у депутати обласної Ради народних депутатів по 105-у виборчому округу завідувачого кафедрою історії КПРС, професора Назима Мухаметзяновича Якупова.

Довіреними особами кандидата було обрано доцента кафедри історії КПРС Л. І. Корміча і старшого викладача цієї ж кафедри Ф. В. Неху.

Довіреними особами кандидата було обрано доцента кафедри історії КПРС Л. І. Корміча і старшого викладача цієї ж кафедри Ф. В. Неху.

Довіреними особами кандидата було обрано доцента кафедри історії КПРС Л. І. Корміча і старшого викладача цієї ж кафедри Ф. В. Неху.

Довіреними особами кандидата було обрано доцента кафедри історії КПРС Л. І. Корміча і старшого викладача цієї ж кафедри Ф. В. Неху.

ПОЗИВНІ ЧЕРВОНОЇ СУБОТИ

Із штабу проведення Ленінського комуністичного суботника до редакції «ЗНК» продовжують надходити вісті.

Директор студмістечка В. В. КАТЕРИНЧУК повідомляє:

— 11.04.87 року вранці на суботник вийшов обслуговуючий персонал всіх гуртожитків. О 16.00, після закінчення занять, до нього приєднались студенти. Було здійснено велику роботу по прибиранню гуртожитків і прилеглої території студмістечка. З території студмістечка і гуртожитку № 1 вивезено п'ять самоскидів будівельного і побутового сміття. Перенесено сміттєзбиральник

з під вікон гуртожитків №№ 4, 5. Студенти і обслуговуючий персонал допомагали будгруппі у проведенні ремонту гуртожитків №№ 1, 2, 4. Планувалося садіння молодих дерев: біля гуртожитку № 8 посаджено першу топольку. Проте цю роботу довелось припинити через несприятливі погодні умови. Ведуться переговори з ботсадом про можливість поставки кущової рослинності.

Відзначимо, що багато роботи ще належить зробити в гуртожитку № 6: персонал і мешканці, на жаль, дещо занедбали свій дім.

новаторський, революційний курс

ленінської партії

Напишемо літопис комсомолу

30 березня в комітеті комсомолу відбулася зустріч членів ради ветеранів комсомолу з керівниками факультетських студентських груп «Пошук». Обговорювалось питання про створення літопису університетського комсомолу, присвяченого 70-річчю Великого Жовтня.

Було вирішено перший етап літопису, що охоплює період з 1933 по 1941 рік, закінчити до ювілею Жовтня. Воєнний і післявоєнний періоди повинні бути завершені до 1990 року, тобто до 125-річчя утворення університету.

Що увійде до літопису комсомолу! Перш за все, спогади ветеранів. Адже комсомольцям 20—30—40—50-х і наступних років є про що розповісти комсомольцям 80-х. Старші покоління пройшли справжню школу життя, отримали надійний політичний та ідеологічний гарт. Їх школа — це участь в революційних перетвореннях у країні в роки перших п'ятирічок, їх школа — небачений досі у світі ентузіазм першопрохідців, які створювали соціалістичне суспільство. Їх школа — героїзм, мужність, витримка і безприкладна працелюбність в умовах суворих випробувань в роки війни і в повоєнний відбудовний період. Про все це повинні знати і пам'ятати молоде покоління, що є спадкоємцем і продовжувачем ленінських революційних ідеалів.

бути представлений рідкісними знімками, які стали справді історичними, листами з фронту і тилу, вирізками з газет різних років, делегатськими мандатами і посвідченнями, комсомольськими квитками довоєнної пори.

Відібрані матеріали будуть публікуватися у факультетських стінніках і університетській багатотиражці «За наукові кадри» під рубрикою «Літопис комсомолу університету». Щоб успішно справитися з цим нелегким, але важливим і почесним завданням, комітету комсомолу, факультетським комсомольським бюро необхідно терміново переглянути склад груп «Пошук», посилити їх ентузіастами, які вміють і бажають здійснювати ефективний пошук невідомих фактів нашої комсомольської біографії.

Рада ветеранів комсомолу, комітет комсомолу університету звертаються до викладачів і співробітників університету — ветеранів комсомолу, ветеранів Великої Вітчизняної війни і праці: давайте спільними зусиллями, разом з молоддю, створимо літопис комсомолу, правдиву повість про подвиг нашого радянського народу, який першим в історії людства проклав шлях до соціалізму. Це буде чудовий пам'ятник тим вихованцям університету, які віддали своє життя за світле майбутнє нашої молоді.

РАДА ВЕТЕРАНІВ КОМСОМОЛУ.
КОМІТЕТ КОМСОМОЛУ УНІВЕРСИТЕТУ.

Літопис університетського комсомолу повинен

Ідея подобається

СЕМЕН Минович Лялюшко, випускник другого (1936 рік) випуску хімфаку, учасник Великої Вітчизняної війни:

Дивлюсь на нинішню мо-

лодь, і мені чомусь здається, що комсомольці нашого часу були більш активними, бойовитими, я б сказав, з більш розвинутим почуттям відповідальності за доручену справу.

В студентські роки жили мидебільшого в гуртожитку. Жили бідно, але дружно. Пам'ятаю, якою цікавою була у нас гурткова робота. Більшість з нас вдень навчались, а увечері працювали, не цуралися ніякої роботи.

І звичайно, ніколи не забуду тяжких років війни, фронтової дружби. Нас, особливо чоловіків, залишилося в живих дуже мало, а з мого курсу, здається, я один.

Дуже подобається ідея створення комсомольського літопису університету, в якому особливе місце мають зайняти спогади про наших загиблих товаришів.

м. Москва.

Одна з багатьох

Академічна група, старостою якої є студентка II курсу російського відділення філфаку Тетяна Іванова, чи не найсильніша на курсі. Про це свідчать, зокрема, результати зимової сесії. Та й сама Тетяна склала її на «відмінно». Дівчина вважає за необхідне всіляко допомагати у навчанні своїм друзям - однокурсникам.

Якщо ви гадаєте, що Тетяна, окрім навчання, мабуть, нічим не займається, ви помиляєтесь. Тетяна — член інтерклубу Одеського морського пароплавання. Робота у клубі вимагає не лише знання іноземної мови, але й великої внутрішньої культури і освіченості. Отже, доводиться постійно працювати над собою, вивчати історію і культурні традиції міста. Тетяна всіх запрошує стати членами клубу.

Т. КОШЕЛЄВА,
студентка I курсу філфаку.

«МАЙБУТНЄ ВЕЛИКОЮ МІРОЮ ВИЗНАЧАЄТЬСЯ ТИМ, ТОВАРИШІ, ЯКУ МОЛОДЬ МИ ВИХОВУЄМО СЬОГОДНІ. ЦЕ ЗАВДАННЯ ВСІЄ ПАРТІІ, ВСЬОГО НАРОДУ. ЦЕ НАЙВАЖЛИВІШЕ, КОРИННЕ ЗАВДАННЯ ЛЕНІНСЬКОГО КОМСОМОЛУ. МОЛОДЬ У НАС ПРАЦЬОВИТА, ГОТОВА ДО ПОДВИГУ І САМОПОЖЕРТВИ, ВІДДАНА СОЦІАЛІЗМОВІ. АЛЕ ТАКИЙ УЖЕ ОБОВ'ЯЗОК СТАРШИХ ПОКОЛІНЬ — РОБИТИ ВСЕ, ЩОБ ЗМІНА БУЛА ЩЕ РОЗУМНІШОЮ, БІЛЬШ ЗДІВНОЮ, БІЛЬШ ОСВІЧЕНОЮ, ЩОБ ВОНА ГІДНО НЕСЛА В МАЙБУТНЄ ЕСТАФЕТУ ІДЕАЛІВ СПРАВЕДЛИВОСТІ І СВОБОДИ, ЯКІ ЗАПОВІВ ВЕЛИКИЙ ЖОВТЕНЬ».

М. С. ГОРБАЧОВ.

Перша сходинка

Одеський державний університет імені І. І. Мечнікова — один з провідних вузів по розвитку науково-дослідницької діяльності студентів. 4700 чоловік займаються науковими дослідженнями. В університеті працює 232 гуртки, в яких беруть участь 4146 студентів. Свої наукові праці студенти представляють на республіканські і всесоюзні конкурси, де їх роботи неодноразово були відзначені нагородами.

До числа таких праць можна віднести роботу студента III курсу філологічного факультету українського відділення Тетяни Сергіївни Крижанівської. Тема його дослідження «Психологічний аналіз у циклі оповідань А. Дімарова «Міські історії»». Сергій працює під науковим керівництвом доцента кафедри радянської літератури народів СРСР Валентини Павлівни Саєнко.

Розробляючи тему, студент познайомився з роботами багатьох вчених, в тому числі і нашого університету. С. Крижанівський виступав з доповіддю в минулому році на науковій конференції. Дослідницька праця Сергіївни була відзначена грошовою премією.

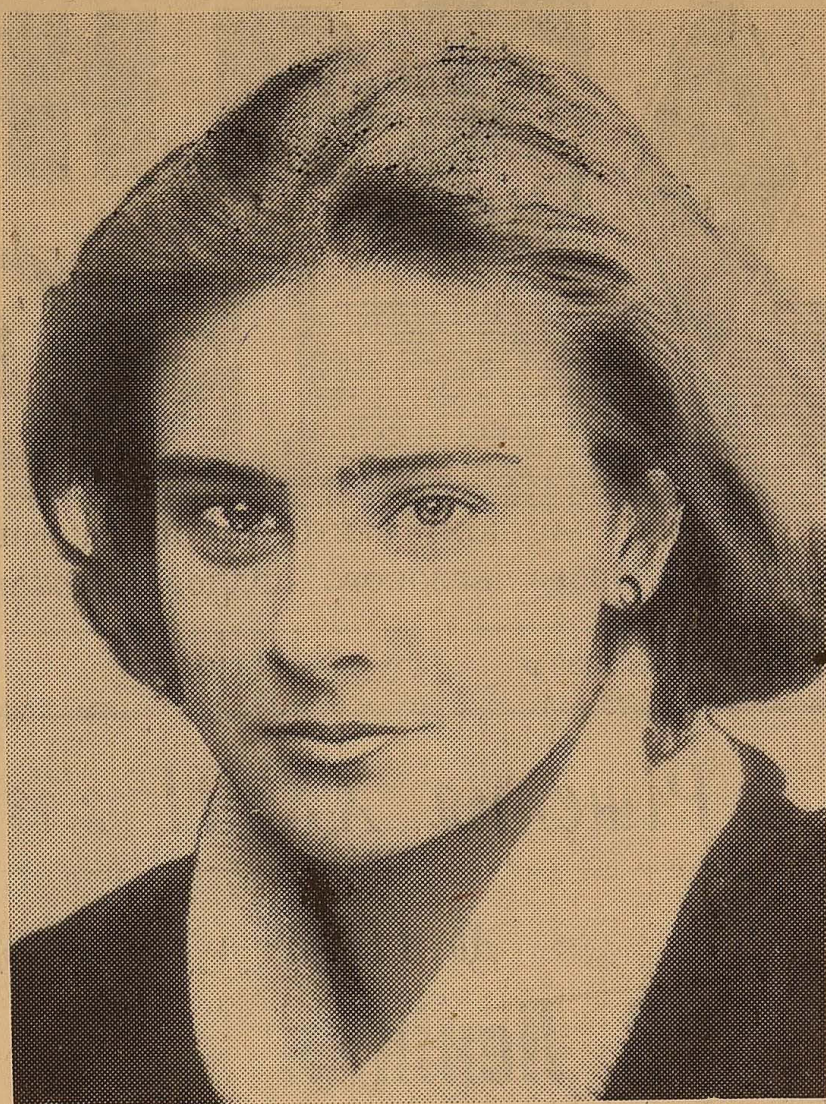
До творчості Т. Г. Шевченка звернулася у своїй науковій роботі Оксана Нарушевич, студентка III курсу філологічного факультету українсько-

го відділення. Тема її дослідження «Цикл «Псалми Давида» Т. Г. Шевченка». Ця робота є продовженням наукового дослідження, розпочатого ще на другому курсі. В минулому навчальному році під керівництвом професора І. М. Дузя Нарушевич почала працювати над питаннями творчого використання Т. Г. Шевченком таких жанрів стародавньої літератури, як притча та псалом. Оксана зосереджує увагу на порівнянні переспівів псалмів Кобзаря з переспівами його попередників у російській літературі — поетів-класицистів XVIII століття.

Наукове дослідження — корисна форма роботи у навчальному процесі. Опрацьовуючи тему, студент має змогу познайомитися з цікавими рідкісними літературними джерелами, навчитися правильно користуватися ними. Наукова робота переходить у курсову, а в подальшій праці може стати сходинкою на шляху до дипломної роботи.

Науково-дослідницька праця сприяє підвищенню професійної підготовки майбутніх фахівців.

О. НОВІКОВА,
студентка III курсу філологічного факультету, випускниця університету робкорів.

Тетяна Полодієнко. На другому курсі факультету РГФ, на якому вона навчається, її знають як дівчину співчутливу від природи, уважну до людей, які її оточують. Тетяна ніколи не треба просити про допомогу — вона сама відгукується на радість і смуток інших. Мабуть, через те їй доручили в комсомольському бюро факультету шефський сектор.

З групою своїх подруг Тетяна склала список ветеранів війни і праці, які мешкають на Пролетарському бульварі і потребують допомоги у побуті.

Дівчата допомагають самотнім літнім людям приготувати обід, прибрати квартиру, принести з магазину продукти. Ще навчаючись у школі, яку вона, до речі, закінчила з золотою медаллю, Тетяна мріяла стати вчителькою. Дівчина не помилилась у виборі фаху. Про це свідчать не тільки її успіхи у навчанні, але й той досвід, якого вона набула, працюючи піонервожатою у школі.

Н. ДУБОВИК,
студентка III курсу факультету РГФ.

Клуб інтернаціоналістів

В університеті розпочав роботу новий клуб інтернаціоналістів. 30 березня на військовій кафедрі відбулось його перше засідання.

Члени клубу — студенти і співробітники університету, які брали участь в бойових діях в ДРА. Серед головних завдань першочерговими засновники клубу вважають пропаганду ідей пролетарського інтернаціоналізму та комуністичне виховання студентської молоді.

Ця робота буде проводитися спільно зі студентами Афганістану, які навчаються в Радянському Союзі.

На засіданні клубу затверджено його статут, обрано актив, до якого ввійшли О. Іващенко, О. Герасимов, П. Полтавець. Ці юнаки — студенти юридичного факультету.

Активну участь в проведенні зборів взяв представник військової кафедри майор О. В. Козирев. Разом з ним члени клубу обговорили майбутню роботу, найближчі завдання, першочерговим з яких було питання про пам'ятник загиблим воїнам Радянської Армії в Афганістані та закладення міської алеї Слави, а також допомога сім'ям загиблих. Намічені заходи, які будуть проведені в університеті з нагоди 9-ї річниці Квітневої революції в ДРА.

Сподіваємось, що робота клубу зацікавить студентську молоддь і буде вагомим внеском в інтернаціональне виховання наших юнаків і дівчат.

В. ЖУРАВЕЛЬ,
студентка IV курсу філфаку.

філателія

XX з'їзду ВЛКСМ присвячується

Починаючи з XIII з'їзду ВЛКСМ, поштове відомство СРСР видає марки, присвячені комсомольським з'їздам. Тоді, в 1958 році, художник В. Клімашин на знаках поштової оплати зобразив комсомольський значок і Спаську вежу Московського Кремля у сонячних променях. Мініатюри відрізнялись за кольором і номіналом. До XX з'їзду Ленінського комсомолу надійшли в обіг марка і блок. Марка зображає барельєфний портрет В. І. Леніна над текстом «XX з'їзд ВЛКСМ». Цей текст на марці блоку на фоні шести орденських стрічок — урядових нагород комсомолу. На полях блоку наведено слова з виступу Володимира Ілліча на III з'їзді РКСМ: «Бути членом своєю роботою, свої сили на загальну справу». На полях блоку — зображення молодих робітників, колгоспників, вчених. Спільним композиційним елементом і марки, і блоку є червона стрічка. Автор мініатюр — художник Ю. Левниковський.

XX з'їзду Всесоюзної Ленінської Комуністичної Спілки Молоді присвячується конверт з надрукованою оригінальною маркою з зображенням червоного прапора і портрета В. І. Леніна в обрамленні лаврової гілки. Малюнок конверта представляє стилізований індустріальний пейзаж з фігурами робітника, селянина і наукового працівника. Під малюнком також слова Володимира Ілліча з його промови, виголошеної на III Всеросійському з'їзді РКСМ: «...Саме перед молоддю стоїть справжнє завдання створення комуністичного суспільства». Автор малюнків, марки і конверту — А. Шмідштейн.

В Москві в дні роботи XX з'їзду ВЛКСМ можна погасити листи спеціальним штемпелем.

В. МОЗЕЛЬ,
студент II курсу мехмату.

«...Завдання полягає в тому, щоб учитися»

В. І. Ленін

З січня 1987 року по грудень 1988 року Мінвуз УРСР і ЦК ЛКСМУ проводять експеримент по розширенню студентського самоврядування за основними напрямками діяльності вузів. Мета експерименту — створення і подальший розвиток системи студентського самоврядування, їх взаємодія з комсомольськими і профспілковими організаціями, адміністрацією вузу. До експерименту включено університети і інститути, в яких нагромаджено певний досвід організації студентського самоврядування — в тому числі Одеський університет.

В розробленій республіканській програмі експерименту із студентського самоврядування пропонують програми розвитку самоврядування за такими напрямками діяльності вузу, як ідейно-виховна, науково-дослідницька робота, громадсько корисна праця, організація дозвілля студентів.

твоя позиція в перебудові

СКБ: ПРОШУ СЛОВА!

Студентське конструкторське бюро. Що це таке? Це група студентів, які виконують виробничі завдання на базі будь-якої університетської лабораторії.

Яка система оплати праці? Досить — таки дивна. Незалежно від того, на яку суму підписано господарський договір (якщо студенти працюють по господарській тематиці), незалежно від реального їх внеску у виконання робіт, всі вони оформляються на посаду лаборанта — 0,5 ставки (50 карбованців). Тільки на нашому курсі, наприклад, таких лаборантів — п'ятнадцять. Багато студентів працюють і на громадських засадах.

Ініціатива відродження студентських конструкторських

бюро (СКБ) належить на нашому факультеті викладачам-ентузіастам, а не керівникам НДРС університету. І це прикро, бо студент, який не приймає участі в роботі СКБ, навряд чи стане повноцінним спеціалістом.

Далі. Пошуками підприємств, організацій, які потребують допомоги СКБ (а в нашому місті їх набереться чимало), займаються знову ж таки викладачі-подвижники.

Якщо об'єднати існуючі СКБ, які займаються розробками в близьких чи суміжних галузях, укрупнити їх, скоординувати їх дії, то можна було б вести переговори з підприємствами на більш високому рівні. Від розмов про створення такої організації, заснованої на принципах господарського, поки що не перейшли до реальних справ. І якщо ми бажаємо суттєво поліпшити віддачу вузівської науки, питання про ефективність діяльності СКБ не можна замовчувати.

Д. ДЕМЕШКО,
студент II курсу хімічного факультету.

Змістовні доповіді

Змістовно, у творчій атмосфері пройшло засідання підсекції наукового комунізму XVIII звітної студентської конференції університету. Глибокою розробкою досліджуваних питань, самостійністю підготовки доповідей, високим науковим рівнем відзначалися виступи студентів IV курсу юридичного факультету Олександра М'язина та Віктора Кипаренкова, студентки V курсу факультету РГФ Ірини Маляренко, студента IV курсу геолого-географічного факультету (географічне відділення) Юрія Пантилеєва.

Значний інтерес у присутніх викликали доповіді студентів V курсу філологічного факультету Наталії Пристинської по темі «Основні тенденції та закономірності розвитку світової системи соціалізму» та Олександра Іванчика по темі «Потреби в сучасних умовах та шляхи споживацтва». Актуальним проблемам теорії та практики наукового комунізму були присвячені доповіді студенток V курсу біологічного факультету Валентини Салтановської та Тетяни Шевченко, п'ятикурсниці механіко-математичного факультету Вікторії Ловеїно.

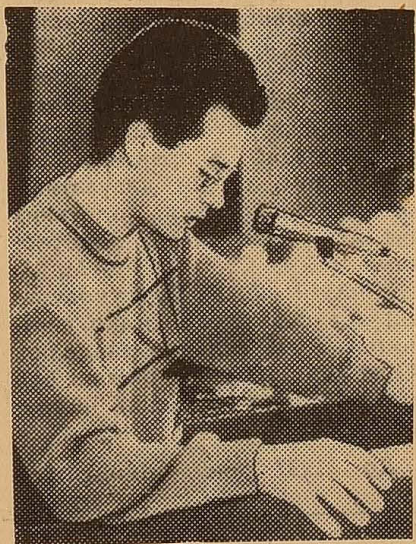
По серйозній і актуальній проблемі — «Діалектичне поєднання захисту завоювань соціалізму у боротьбі за мир» виступив гість конференції з Київського університету ім. Т. Г. Шевченка, студент IV курсу філософського факультету (відділення наукового комунізму) Юрій Юркевич.

Кращі студентські доповіді були відзначені грамотами.

В організації і проведенні студентської конференції на кафедрі наукового комунізму активну участь взяли доцент К. І. Савицький, М. Д. Орехов, С. А. Подмазко, С. І. Дмитрієва, професор Д. М. Щербанов, асистент В. Ф. Сиволага.

На жаль, історичний, хімічний та фізичний факультети на засіданні підсекції наукового комунізму представлени не були.

В. КОВАЛЬЧУК,
ст. викладач кафедри наукового комунізму.

Студент I курсу філфаку Сергій Крохмалью виступає на 43-й науковій конференції.

ЦІКАВІ ТЕМИ

Використовуючи сучасні методи, провели дослідження різних аспектів підготовки студентів до педагогічної роботи студент V курсу істафану В. Затолонін, студентка IV курсу хімічного факультету Ф. Ільєсова. На базі шкіл, де проходила підпрактика, випробували системи професійної орієнтації школярів і звітували на конференції студентки V курсу фізфаку Е. Бровар та V курсу хімічного факультету Ф. Дзенглюк. Ряд цікавих повідомлень було зроблено з історії педагогіки: студентки IV курсу біофаку О. Ворохова і Л. Федосова розглянули роль М. В. Ломоносова у розвитку педагогіки і школи в Росії. На розшуках в місцевих архівах була побудована робота студентки II курсу істафану О. Фастачук про розвиток школи і педагогіки на Одещині в перші роки Радянської влади.

З першими результатами дослідження з проблем організації дозвілля студентів з урахуванням їх ціннісних орієнтацій познайомили учасників конференції студент III курсу біофаку С. Козлов.

Класифікацію системи народної освіти в Колумбії виклав у своєму повідомленні студент IV курсу хімічного факультету Едуардо Пенья (Колумбія).

В. БІЛОВА.

Чи потрібне нам СНТ?

Останній статут СНТ було прийнято в 1978 році. За минулі роки істотно змінилось СНТ, з'явилась необхідність переглянути і статут. Не буду детально зупинятися на цьому питанні, оскільки передбачається опублікувати проект статуту СНТ на сторінках «ЗНК». Кожен зможе з ним ознайомитися, обговорити, внести свої пропозиції, корективи. Скажемо тільки, що чле-

ном СНТ може стати кожен встигаючий студент, який визнає статут і вніс вступний «членський внесок» — доповідь на науковому гуртку, конференції, у вигляді друкованої роботи як самостійної, так і у співавторстві з викладачами та інше.

Однак давайте разом з вами поміркуємо ось про що. В університеті паралельно існує дві форми НДРС: СНТ і

СКБ (і об'єднання, подібні до СКБ). Чи можна розглядати, скажімо, роботу СКБ як складову частину роботи СНТ? Чи потрібне нам СНТ? Чи не застаріло воно як форма НДРС? Яким ми хочемо його бачити? Що необхідно для цього зробити?

Т. МОВЧАН,
голова СНТ хімічного факультету.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ

(проблеми і перспективи)

Редакція звернулася до голови СНТ університету, кандидата фізико-математичних наук Олексія СОЛЯНИКА з проханням поділитися своїми думками стосовно проблем студентського наукового товариства.

На факультетах іноді питають: а навіщо нам СНТ? Працюють наукові гуртки, науковою роботою займаються майже всі студенти, які проходять спеціалізацію на кафедрах, багато з них беруть участь у розробці господарських і господарських тем. Звітність іде через НДРС. Навіщо ж СНТ?

Справді, поки студентське наукове товариство працює формально, важко уявити, яку реальну користь воно може принести. Зараз ми створюємо таку структуру СНТ, щоб мати зв'язок з усіма кафедрами університету. Адже саме кафедри організують наукову роботу студентів, рекомендують їх роботи на конкурси, заохочують кращі з них. (До речі, рішення про заохочення найбільш успішних досліджень подякою, грамотою або грошовою премією повинно затверджуватися деканом та головою СНТ — поки це невідомо чому проходить повз СНТ).

Одне із завдань СНТ — залучення студентів I і II курсів до наукової роботи. В зв'язку з цим необхідно на всіх факультетах організувати стенди СНТ з актуальною інформацією про роботу наукових гуртків, семінарів та ін. Важливу роль в розвитку студентів інтересу до наукової роботи відіграють і добре зроблені стіннівки, в яких виступають провідні вчені університету і студенти, розповідається про історію університетської науки.

Студентському науковому товариству необхідно мати свій клуб. Перш за все — це приміщення, куди в будь-який час можуть прийти студенти, щоб вирішити свої проблеми чи просто поспілкуватися. Неформальне спілкування студентів різних спеціальностей обов'язково позначиться і на розширенні їх світогляду, і на поглибленні занять науковою роботою. А можливість заходити до свого клубу вчених університету та інших вузів міста, розмовляти з ними у невимушеній обстановці поставити запитання, які хвилюють, і почути відповідь досвідчених спеціалістів? Результати роботи такого клубу не заряються позначитись і на рівні студентського внеску в науку. І якщо в університеті є студклуб, який займається самодіяльністю і культурним дозвіллям студентів, то чому б не бути і студентському науковому клубу?

З впровадженням студентського самоврядування значення наукової роботи зростає ще більше. Статутом СНТ передбачається зарахування представників СНТ до складу

вченої ради університету, вчених рад факультетів. Але поки що цього немає.

Недостатньо заохочується студентська наукова робота і по лінії комсомолу. За представленням СНТ наукову роботу студентів слід зараховувати як елемент громадсько-політичної практики, як це робиться, наприклад, з культурно-масовою роботою. При розподілі молодих спеціалістів, як відомо, до середнього балу додаються бали за громадську діяльність. За узгодженням з деканом і СНТ потрібно, мабуть, додавати бали і за серйозну наукову роботу.

Все це стане для студентів додатковим стимулом для занять науковою роботою, дозволить підняти її на якісно новий рівень.

Щойно відбулась 43-я загальноуніверситетська наукова конференція, організацією якої активно займалося СНТ. Добре організували зустріч і розміщення гостей у гуртожитках — а цього разу гостей було близько 150 — студенти мехмату разом з головою СНТ мехмату В. Цикманом.

На жаль, деякі представники адміністрації байдуже поставилися до організації конференції. Так, директор студмістечка В. В. Катеринчук, ознайомившись з поданою заздалегідь заявою на поселення гостей конференції, заявив, що місць в гуртожитках немає, і запропонував розмістити їх у готелі. А тов. Рутівський не поставив своєї візи на цій заяві, переключив відповідальність на інших. Між тим, в останні хвилини місця в гуртожитках знайшлися.

Хочеться висловити подяку тим, хто допоміг влаштувати гостей, — це заступник директора студмістечка Л. О. Антонюк, секретар комітету комсомолу Л. Микитась, команди гуртожитків №№ 4, 7 (тільки в гуртожитку № 7 розмістили близько 40 чоловік), член студради гуртожитку № 7 О. Лобова та інші.

Кілька слів про проведення пленарного засідання. Традиційно студентів заганяють на ці засідання: по 150—200 чоловік повинен представити кожен факультет. Після реєстрації більша частина на засіданні не залишається, а тих, хто залишається, проблеми студентської науки, як правило, не хвилюють.

Відверто кажучи, студентські доповіді, представлені на пленарному засіданні, не викликали інтересу слухачів. Можливо, це пояснюється тим, що доповіді були вузько спеціальними і не носили загальнонаукового, загальнометодологічного значення.

На мій погляд, у пленарному засіданні повинні брати участь по 30—40 чоловік, членів СНТ, з кожного факультету.

Тим більше, що у статуті СНТ записано: конференція заслуховує і затверджує звіт ради СНТ ОДУ, а також визначає завдання СНТ. В такому складі учасників пленарного засідання обговорення цих питань могло б відбуватися більш ефективно. Могли б виступити всі бажаючі, обговорити проблеми, що їх хвилюють. Наприклад, Д. Демешко з хіміфаку міг би розповісти про СКБ «Аналітик» не в редакції «ЗНК», а тут, на конференції. Голова СНТ хіміфаку Т. Мовчан, у якої завжди багато пропозицій по організації студентської наукової роботи, теж могла б поділитися своїми думками на конференції. У багатьох інших членів СНТ є проблеми, які чекають свого вирішення. Тим більше, що на пленарному засіданні були присутні ректор та інші представники адміністрації ОДУ.

Багато учасників конференції відзначало й такі недоліки, як низька наукова якість доповідей та їх формальне обговорення на деяких секціях. Якби на секції виносилося менше число доповідей, їх середній науковий рівень був би вищим і часу на обговорення було б більше.

У відгуках гостей конференції одностайно відзначається, що культурна програма була цікавою і різноманітною — екскурсії по літературній Одесі, до музеїв міста, відвідання катакомб, морська прогулянка на катамарані, відвідання оперного театру і театру музичної комедії, на решті, вечір дружби в кафе «Метроном».

Екскурсії були оплачені університетом, і приємно, що на відміну від минулих років, всі гості взяли в них участь. Підбиваючи підсумки конференції, що відбулась, хотілося б зупинитися на таких моментах.

Певно, науковій частині слід узгоджувати з дирекцією студмістечка число запрошених учасників конференції заздалегідь, ще до розсилання запрошень.

З метою підвищення наукового рівня і актуальності доповідей запрошених учасників, є рація розсилати запрошення через факультетські СНТ, погоджуючи число запрошених з науковою частиною. Слід відмовитись від заслуховування студентських наукових доповідей на пленарному засіданні, оскільки мета пленарного засідання — обговорення підсумків, проблем, перспектив студентської наукової роботи.

Бесіду вела
Б. ВЕРНИКОВА.

Без поводитирів

(Закінчення. Початок в номері за 3 квітня д. р.).

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА

В другому семестрі нинішнього навчального року студенти завантажені більше, ніж коли б то не було. Одна з причин цього — недоліки планування. Переважна більшість викладачів скорочені лекційні години намагаються компенсувати самостійним вивченням, а як засіб контролю вимагають складення студентом реферату. Таких рефератів студентам довелося готувати з двох-трьох дисциплін на тиждень. Якщо раніше цю інформацію по темі студент отримував під час двогодинної лекції, то зараз на цей же обсяг інформації фактично витрати часу збільшилися у 2—3 рази. Реферати «з'їли» не лише весь день самостійної роботи студента, але і додатковий час. Очікуваного часу для поглибленого самостійного вивчення дисциплін отримати не вдалося. Старий принцип: «За пропущеною лекцією — реферат» (якоюсь мірою він раніше допомагав утримувати студентів в аудиторіях) в нових умовах спрацював проти. Не кожному студентові для засвоєння матеріалу необхідно конспектування. Реферат зрівняв всіх студентів і змусив їх працювати шаблоном, без інтересу!

Конспектування розділу підручника, посібника, наукової літератури і т. п. вимагає багато часу. Щоб уникнути зайвих витрат часу, студент повинен одержати роздатковий матеріал і потім внести в нього свої доповнення, зробити аналіз інформації, проаналізувати нову (задану) ситуацію, зробити висновки та інше. Самостійна робота

ВІД РЕДАКЦІЇ:

Матеріал, який ви щойно прочитали, написаний Ігорем Олександровичем Одинцовим на прохання «ЗНК». Відзначимо, що редакція не з усіма думками автора згодна. Зокрема, ніяк не можна погодитись з пропозицією Ігоря Олександровича дозволяти в сесійний період перескладати іспити на більш високу оцінку. По-перше, така можливість серйозно дезорганізувала б проведення сесії, по-друге, право перескладання на більш високу оцінку ставить під сумнів об'єктивність викладача. Але головне — знецінює зусилля сумлінних студентів: хіба не відомо, як деякі «спритні» студенти змушують викладачів ставити при повторному складанні більш високу оцінку.

А втім, не будемо упереджувати зміст наступного обговорення статті І. О. Одинцова. Сподіваємось, що студенти і викладачі висловлять свої думки з приводу міркувань Ігоря Олександровича.

Як можливий варіант пропонуємо на обговорення і анкету опиту студентів, розроблену автором статті.

АНКЕТА

1. Якою, на вашу думку, повинна бути організація самостійної роботи студентів?
 - виконання завдань, розроблених викладачем за темою, розділом;
 - вивчення матеріалів теми за самостійним планом (підкресліть, вкажіть дисципліну).
2. Яким, на вашу думку, повинен бути контроль самостійної роботи?
 - складення рефератів;
 - складення опорного конспекту;
 - контрольний опит;
 - контрольна письмова робота;
 - колоквиум;
 - інші форми (підкресліть, вкажіть дисципліну).
3. Як часто треба проводити контроль самостійної роботи?
 - 1 раз на тиждень;
 - 1 раз в два тижні;
 - 1 раз в місяць;
 - в інші строки (вкажіть) (підкресліть, вкажіть дисципліну).
4. Чи можна з деяких дисциплін позбавитись поточного контролю самостійної роботи?
 - так (чому);
 - ні (чому) (підкресліть, вкажіть дисципліну).

повинна бути цікавою, творчою.

СЬОГОДНІ ТАКИЙ МЕТОДИЧНИЙ РІВЕНЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ВИКЛАДАЧІ ЗАБЕЗПЕЧИТИ ЩЕ НЕ ГОТОВІ. СЛОВО ЗА СТУДЕНТАМИ. ЯК ВОНИ САМІ РОЗУМІЮТЬ ОРГАНІЗАЦІЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ?

ВИКЛАДАЧ

Університет повинен готувати особливих спеціалістів. Вимоги до рівня знань і умінь цього спеціаліста різко зростають. Викладачів можна порівняти із суміжниками виробництва: якщо хоча б один з них сьогодні припуститься браку, вийде сірість. І в нових умовах викладач повинен бути стурбований відстаючими студентами, процентом успішності, повинна різко рости увага до студента, який прагне знань.

На кожному факультеті, кафедрі є хороші викладачі-методисти. Потрібно їм доручити збирати, узагальнювати і впроваджувати кращий досвід. Для цього звільнити їх напововину, чи на одну третину від іншого педагогічного навантаження (щоб була відповідальність). Викладач зобов'язаний працювати так, щоб студент відчував — йому віддається все і знання, і серце.

ДУМАТИ ПРО ЦЕ ТОДІ, КОЛИ ПОБАЧИШ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ ЗАНЯТЬ ПОРОЖНЮ АУДИТОРІЮ, БУДЕ ПІЗНО...

І. ОДИНЦОВ,
доцент, голова навчально-методичної комісії геолого-географічного факультету.

Боресков Георгій Костянтинович

20 квітня виповнюється 80 років з дня народження великого радянського вченого в галузі фізичної хімії Георгія Костянтиновича Борескова (1907—1984), який в 1934—1937 р.р. викладав в Одеському держуніверситеті. Одеса — місто, де майбутній вчений здобув освіту, зробив перші кроки в науці.

З нашим містом пов'язана доля й іншого чудового вченого за прізвиськом Боресков — Михайла Матвійовича (1829—1898), діда Георгія Костянтиновича. Це був відомий в Росії військовий інженер, спеціаліст в галузі мінової справи, генерал-лейтенант. Він не раз бував в Одесі під час Кримської війни (1853—1856), виконуючи завдання командування по установаці мінних зарядів у Дніпро-Бузькому лимані, гирлі Дунаю та інших місцях. Нові відвідання Одеси мали місце в період російсько-турецької війни (1877—1878), коли М. М. Борескову було наказано здійснити установаку мінних загород на Дунаї.

Народившись в сім'ї із спадковими інженерними традиціями, Георгій Боресков з дитинства захоплювався природничими науками. На початку 20-х років, навчаючись в Одеській профшколі, він приступив до самостійного вивчення хімії. На жаль, ми не так багато знаємо про цей період життя вченого. Але напевно відомо, що Борескову було дуже скрутно матеріально, і він був змушений займатись репетиторством.

В 1924 році Георгій Костянтинович закінчив профшколу і вступив до Одеського хімічного інституту (майбутній політех). В студентські роки, як і раніше, Г. К. Боресков вчився за двома програмами: пропонуваною навчальною і своєю власною. Самостійність, активна життєва позиція, ініціативність — ось якості, притаманні молодому Борескову, якості, які він, вже будучи маститим вченим, бажав бачити у молоді. Навчений досвідом, Георгій Костянтинович говорив, що хотів би бачити молодих «здорових» честолюбців у науці, розуміючи під цим бажання домагатися максимальної самовіддачі, віддавати всього себе людям в процесі творчої самореалізації.

В 1929 році Боресков закінчує хімічний інститут і посту-

пає на роботу до Одеського хіміко-радіологічного інституту в лабораторію каталізу. У цьому виборі свого місця в науці, в житті виявилась творча самостійність Борескова, його далекоглядність.

Країна ставала на рейки індустріалізації. В зв'язку з цим зростала роль хімічної промисловості. А проблем тут було багато, розв'язувати їх і збирався молодий дослідник.

Дуже важливою галуззю народного господарства було виробництво сірчаної кислоти, яка широко використовувалась в хімічній промисловості. При контактному методі отримання сірчаної кислоти головна частина технологічного процесу полягала в окисленні сірчистого ангідриду. Тут використовувався дорогий і малостійкий платиновий каталізатор. Невдалий каталізатор став своєрідним гальмом розширення сірчанокислотного виробництва.

Боресков жваво взявся за справу створення нового каталізатора. Працював він під керівництвом професора І. Є. Ададурова, у співтворстві з яким опублікував свої перші наукові роботи. В особі Івана Євграфовича молодий учений знайшов наставника, друга, одиодумця. Георгій Костянтинович говорив потім, що доля студента, доля молодого дослідника багато в чому визначається особистими якостями вчителя, наставника, а не просто сумою його знань, відважністю його ідей. Наставник — насамперед особистість.

В 1932 році Боресков очолив лабораторію каталізу і кафедрі процесів та апаратів в Одеському хіміко-технологічному інституті.

Під його керівництвом було створено довгожданий барій-алюмо-ванадієвий каталізатор, який зробив справжній переворот у сірчанокислотному виробництві. І, що найважливіше, за активною участю Георгія Костянтиновича каталізатор було тут же впроваджено в практику. Залишається тільки дивуватися, як маленькій групі одеських вчених, керованій Боресковим (Г. І. Соколовій, М. А. Гулінській, В. П. Плигуну та ін.) вдалося так швидко вирішити дуже складне завдання. А вже в їх розпорядженні був просто — таки первісний інструментарій.

До 1937 року, відноситься

створення Г. К. Боресковим спільно з Т. І. Соколовією кінетичного рівняння окислення сірчистого ангідриду на ванадієвому каталізаторі, яке десятиліттями застосовувалось хіміками всього світу аж до того моменту, коли воно було модернізовано знову-таки Боресковим.

В тому ж році лабораторія каталізу переводиться до Москви в НДІ добрив та інсекто-фунгіцидів, а потім в НДІ Фізико-хімічного інституту ім. Л. Я. Карпова. Наука про каталіз поступово стає самостійною галуззю наукових знань, і в 1958 році при Сибірському відділенні АН СРСР створюється Інститут каталізу, директором якого стає Г. К. Боресков. Багато відкриттів на важливих напрямках теорії і практики каталізу зроблено під його керівництвом.

Академік, Герой Соціалістичної Праці, кавалер багатьох орденів та медалей, лауреат Державних премій, голова наукової ради з проблеми «Каталіз і його промислове використання» Держкомітету по науці і техніці, член Комітету по Державних та Ленінських преміях Георгій Костянтинович Боресков ніколи не поривав зв'язків з містом своєї юності. Одесити, мабуть, пам'ятають цікаві його роздуми про призначення вченого, його обов'язок, про шлях молодих в науку, опубліковані в одеських газетах в 1978 році. Боресков приїжджав тоді до Одеси на нараду з проблем перспективного розвитку досліджень у галузі каталізу і математичного моделювання каталітичних процесів, яке проводилось на базі Фізико-хімічного інституту АН УРСР.

Він ходив знайомими з юності вулицями, заглиблювався у спогади, зустрічався з ученими, студентами, замислювався над безтурботністю, несамостійністю деяких молодих дослідників. Їх бажаннями «в'їхати» в життя, в науку прокладено іншими дорогою. Він говорив в інтерв'ю, що «розклад» обмежує молодь, що потрібно дати їй більше волі. Георгій Костянтинович Боресков був далекоглядною людиною, доля якої так нагадує долю Сергія Павловича Корольова.

О. ГУБАР.

Відкрився туристський клуб

Зовсім недавно в Одеському університеті розпочав свою роботу туристський клуб. Він об'єднав декілька секцій. Це секція гірського туризму (лижного і пішого), секція орієнтування.

Ще в пам'яті червона стрічка перед однією з невеликих кімнат у гуртожитку № 8, яку перерізають «старички» туристської секції. Тут збирались майже всі ті, кого хвилювала і зараз хвилює доля нашого туристського клубу.

Туристський клуб покликаний допомогти студентам краще проводити свій вільний час, знайти цікаве заняття в житті, розширити свій кругозір.

Зараз тут кипить напружена робота. Перед активом секції, який обрали на звітно-виборному засіданні, постало чимало важливих запитань і завдань: підготовка груп і проведення походів в наступному літньому сезоні, робота з проведення традиційного весняного зльоту туристів ОДУ, який відбудеться 25—26 квітня в лісі біля села Діброва.

Делегати факультетів, які прибудуть на зліт, зможуть спробувати свої сили в різноманітних змаганнях по пішому, гірському туризму, по спортивному орієнтуванню. А ввечері при світлі вогнища відбудеться концерт художньої самодіяльності, який буде підготовлений делегаціями факультетів. На вас чекають різні ігри та конкурси.

В цьому році члени клубу планують здійснити чимало цікавих походів на Кавказ, Тянь-Шань, Памір-Алай, Бай-

кал, Південний і Північний Урал, Карпати.

Зараз проводяться походи вихідного дня по Одеській області. У кого виникне бажання піти на одно-двовденний похід, звертайтеся в приміщення туристського клубу кожного четверга з 17.00 до 19.00.

Всіх запрошуємо в туристський клуб ОДУ.

Н. ПРИТУЛЯК,
студентка ІV курсу філологічного факультету, член туристського клубу «Крокус».

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-Центр, вул. Петра Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Петра Великого, 2, 3-й поверх, кімната 86.

ДЗВОНІТЬ:

тел. 23-84-13.

Редактор М. ЩЕРВАНЬ.